

TRIBUNA

JAVIER GOMEZ

L'aposta per la sostenibilitat en els esports a l'aire lliure

El cap de setmana del 16 i 17 de gener vam poder gaudir de la cursa d'esquí de muntanya Font Blanca, la primera de les proves del calendari mundial d'aquesta especialitat. Una cita de primer nivell, no només per la qualitat de les figures que s'hi aplegaven, com ara el fora de sèrie Kilian Jornet, sinó per la seva visibilitat i la repercussió internacional, que situa Andorra entre els països de referència en aquest tipus d'esdeveniments esportius.

Enguany, a més, la Federació Andorrana de Muntanyisme ha estat protagonista d'una iniciativa per intentar millorar, encara més, l'organització de la Font Blanca. I ho ha fet amb una aposta decidida per la sostenibilitat com a eina bàsica de millora dels procediments que envolten un esdeveniment d'aquesta envergadura (que aplega gairebé 300 corredors, més d'un centenar de voluntaris i un públic nombrós), i que té la muntanya i la seva estima com a raó de ser.

¿I en què ha consistit aquesta aposta? Doncs en primer lloc s'ha fet un diagnòstic ambiental de totes les activitats i els procediments que envolten l'esdeveniment, des dels dies previs fins als dies de cursa. Aquest estudi tècnic ha servit de punt de partida. S'han descrit cadascuna de les accions implicades, des de la planificació i la gestió dels circuits fins als càterings, passant pels elements de comunicació, etc., i se n'han avaluat les repercussions sobre els diferents vectors ambientals (espais naturals i biodiversitat, qualitat de l'aire, residus, consum responsable, mobilitat, entre d'altres).

Posteriorment, i a partir dels resultats obtinguts d'aquesta anàlisi, s'ha articulat una bateria de propostes destinades a la millora de la sostenibilitat, tant mesures preventives —per aplicar abans que comenci l'acció en qüestió— com mesures compensatòries, és a dir, accions que serveixen per minimitzar o corregir els efectes ambientals que es puguin generar i que no han pogut ser corregits en la fase preventiva. Es tracta, doncs, d'una sèrie de mesures que suposen un full de ruta per anar assolint fites en diferents àmbits (mobilitat, gestió de residus, compra verda, etc.), una mena de “carta als reis” de com haurien de ser les coses perquè un esdeveniment esportiu a l'aire lliure i d'alt nivell sigui més sostenible.

I a la pràctica, ¿què s'ha fet? D'entrada és importantíssim el gest de la Federació Andorrana de Muntanyisme de voler revisar i repensar en clau de sostenibilitat els procediments d'un acte consolidat (recordem que aquesta ha estat la tretzena edició). I és que tot i que l'impacte ambiental d'un esdeveniment d'aquest tipus és relativament baix, tant per la idiosincràsia de l'esport i els seus practicants (la gent de muntanya estima —i molt!— la muntanya) com per la bona feina que ja es feia (la diagnosi ambiental va revelar que moltes possibles accions de millora ja es feien), formalitzar l'aposta per la sostenibilitat integrant-la com una àrea més en l'organització ha estat un pas endavant clau. I si bé actualment altres esdeveniments esportius ja mostren la seva sensibilitat pel medi ambient i integren la sostenibilitat en la seva organització, com és el

cas de l'Ultra Trail d'Andorra, en el cas de l'esquí de muntanya ha estat la primera vegada que una cursa de la International Ski Mountaineering Federation ha fet aquest esforç.

En segon lloc, la Font Blanca 2016 ha implementat algunes de les accions de millora, tant preventives com correctores, sorgides de la diagnosi ambiental, com ara la prevenció de residus a través de la reducció (s'ha substituït la tradicional revista per alternatives digitals i s'ha estalviat un 33% de paper en la producció de tríptics i altres materials de comunicació), la reutilització (per exemple, fent servir gots reutilitzables), la gestió de la mobilitat i logística de materials i voluntaris.

Entre totes les accions portades a terme destaca la feina per compensar. És a dir, un cop s'han fet esforços per reduir tant com sigui possible l'impacte ambiental de la cursa, ¿com es pot millorar allò que irremeiablement no es pot prevenir? En aquest cas, l'organització ha optat per assolir el compromís de ser un esdeveniment neutre en emissions. Per a això s'ha calculat la petjada de carboni de totes les activitats de la cursa (s'ha fet el recompte de totes les dades de consum d'energia i materials necessaris per a l'organització i la celebració, com ara enllumenat, desplaçament d'organització i voluntaris, consum dels vehicles —màquines trepitjaneu, motos de neu i vehicles de logística—, consum de materials com paper, tòners, càterings, etc., i transformar-les en tones de CO₂ emeses) i posteriorment s'han comprat crèdits de carboni de projectes internacionals que en redueixen les emissions. Lavola, en qualitat d'empresa col·laboradora de la Font Blanca 2016, ha estat qui ha elaborat aquest estudi i ha adquirit crèdits de carboni d'un projecte d'energies renovables al Brasil; d'aquesta manera, la part que aquí és ara per ara impossible de corregir reverteix positivament en un projecte de desenvolupament sostenible en un altre lloc del món. Alhora, aquest esforç de compensació ha fet que la Font Blanca 2016 rebi la certificació Clean CO₂, un distintiu ambiental amb validesa internacional que serveix per donar visibilitat i reconeixement al compromís per la sostenibilitat de la cursa, un valor afegit més considerant que actualment no existeix cap certificació ambiental reconeguda específica per a esdeveniments esportius.

I finalment, la voluntat de continuar millorant la sostenibilitat en les futures edicions de la Font Blanca. I és que en paral·lel a la celebració de la cursa, l'organització ha portat a terme un pla de seguiment ambiental per avaluar com han funcionat les mesures d'acció en aquesta edició i treballar per afinar-les i incorporar-ne de noves en les posteriors. Tot un repte de futur que ha de servir per a la millora contínua de la sostenibilitat en els actes esportius a l'aire lliure i també, per descomptat, de la seva visibilitat i comunicació. L'objectiu és fer de la sostenibilitat un tret distintiu més en l'excel·lència que es vol i que aquesta opció decidida serveixi per posicionar-se encara més com a referent internacional en el món de l'esport i la muntanya. Un camí pel qual s'ha començat a transitar i que té molt camp per córrer.

TRIBUNA

JAN ARBONA
Tècnic de sistemes Cal Peles

Acotar el cap

L'expressió “paga i calla”, tot i que en diverses formes gramaticals i diferents tons emocionals, l'he sentit en diverses ocasions els darrers anys i malauradament de persones de qui no m'ho hauria esperat mai.

Ara fa uns mesos, en una reunió amb alguns dels nostres veïns, de forma discreta, informal i que no arribés a les aures de l'autoritat competent, hi va haver la sentència, per no dir quelcom fora de lloc, d'un bon veí i amic davant la constatació que la urbanització està més neta, conservada i tranquil·la des que el conserge, a jornada completa, està de baixa i el relleva un home dues tardes per setmana.

La pregunta era per quins sets sous seguïem pagant gairebé 2.000 euros al mes de sou i CASS si estava de baixa i a més aquest suplent. No cal dir que arribat el punt que l'administrador es nega, i d'acord amb la presidència, a lliurar el resum de factures obligat a dur per la llei de finances i el reglament de comptabilitat, la resposta s'ajusta més a la realitat amb un “no preguntis i paga”.

No he acotat mai el cap, i l'única vegada que me l'han fet acotar va ser poc després del meu aniversari, el 1995 a Tuzla, i d'un cop de culata al cap, del qual conservo la cicatriu i la tossuderia de defensar tot allò en què crec.

Fa dies que moltes empreses intentem saber què passa amb el servei de telecomunicacions d'Andorra: setmanes completes d'intervencions nocturnes, pèrdues de rendiment a internet del 90% en determinades franges horàries, i avui una intervenció general de tres o quatre hores de què cap empresa del nostre cercle està assabentada.

Després de les pertinents trucades al 1800, consultes als quatre companys i gairebé rebre una trentena de trucades d'empreses afectades a les dues de la matinada, deixo anar a una empresària del Pas: “Demà demano explicacions, no podem seguir així”, tot i que la seva resposta és “Deixa-ho estar, encara et faràs malveure”.

Coi, tornem a estar en el “paga i calla”, doncs engegum el satèl·lit, el servei 3G, bé a Sispony H+ i poca cosa més, i van així quasi quinze dies des de principis d'any més les incidències i intervencions diàries a la Massana.

L'endemà al matí, moltes hores extres per tota la feina que moltes empreses a la matinada no poden fer, incloent-hi pagaments, transaccions, compres i vendes. Mal servei a clients, als quals has d'explicar que tot el país està sense

servei internet; això sí, la televisió de pagament funciona sense problema, i els 50 o 60 GB en 3G que gastarem aquesta nit els pagarem religiosament a final de mes.

M'he oblidat que tenim un hoste a casa. M'ho recorda entrant al despatx amb un “el wi-fi no funciona”; ja hi som, aquesta tarda li hem hagut d'explicar que no podia enviar correus amb el seu compte de l'equip, perquè algú, sense cap sentència judicial ni cap legislació i vulnerant la Constitució, va decidir bloquejar l'enviament de correu professional. Quan la nostra advocada li ha ensenyat els *reports* enviats pels mateixos tècnics del servei de telecomunicacions d'Andorra amb llistats d'Excel de correus enviats i rebuts per empreses del país, amb preguntes com “¿per què envien tants correus d'A a B?”, ens ha mirat amb una cara de dir: ¿on he anat a raure amb els meus negocis? No cal reproduir exactament els comentaris del seu enginyer a Madrid quan li hem dit que el correu a Andorra funciona diferent de la resta del món, però l'arameu encriptat amb PGP sona millor.

El seu gestor, un empresari d'èxit avall del Runer, ens ha donat la resposta; ens toca tancar l'empresa, pescar un passaport de qualsevol altre lloc i aterrar a l'Actua amb una proposta d'inversió, com més estrambòtica millor, rebre tres o quatre subvencions, un parell de pòlisses bancàries i, un cop esgotades les vacances, tocar el dos a prendre el sol a la salut de... millor no dir-ho no fos el cas.

Són quarts de quatre de la matinal, truca un empresari a poc més de 5 minuts de casa, ja van set o vuit dies que perd vendes. El seu mercat és a Àsia i aquestes són les hores de més vendes; avui tot en silenci. Li pregunto si s'ha queixat, i la resposta és “No em vull trobar amb més problemes”, ¿quina empresa de satèl·lit em recomanes? Tinc tots els operadors mirant la televisió, això sí que funciona.

El servei es comença a recuperar, a veure si amb sort encara podem estalviar hores i problemes al matí i avançem feina. Ens ho avisa un tècnic per sms amb un “bona nit i disculpes” i em ve al cap el comentari que fa temps li vaig fer a un bon alcalde del sud d'Espanya: “Hay partidos políticos que no se merecen a sus alcaldes.”

Són quasi les cinc, i acaba de trucar a la porta un veí, un d'aquells del paga i calla, a preguntar si sabíem per què no funcionava internet, i se'ns ha escapat a tots plegats un “truca al 115”!